

IF Frøy,
postboks 77,
Manglerud,
0612 Oslo
Epost styret@froy.org
Telefon 91345748

Oslo, 11. april 2013

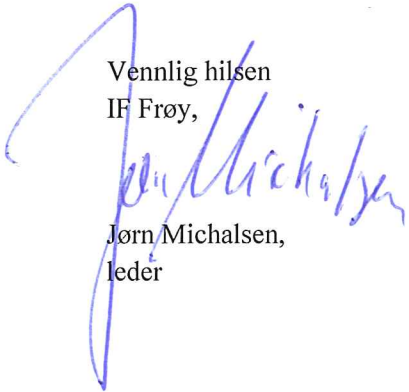
Fylkesmannen i Oslo og Akershus,
postboks 8111 Dep.
0032 Oslo

Høringsuttalelse til "Verneforslag i Marka"

Vedlagt følger IF Frøys høringsforslag til Verneforslag i Marka, som er fremmet av Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Ta gjerne kontakt med undertegnede om det er behov for det.

Vennlig hilsen
IF Frøy,

Jørn Michalsen,
leder

HØRINGSUTTALELSE FRA IDRETTSFORENINGEN FRØY TIL FYLKESMANNENS FORSLAG TIL VERN AV FIRE FRILUFTSOMRÅDER I OSLO KOMMUNE

Vi viser til Fylkesmannens høring av verneforslag februar 2013 og vil med dette gi vårt innspill. Vi viser også til høringsmøtet vi hadde med representanter for Fylkesmannen 13. mars.

Fylkesmannen ber om særlig innspill vedrørende:

- Østmarkas venners forslag om at det ikke bør tillates sykling på stier på to av de områdene som er foreslått tatt med i planen.
- Fylkesmannens forslag om et forbud mot sykling på blåmerkede stier i de fire verneområdene. Sykling på veier, rødmerkede løyper og i terrenget vil ellers være tillatt.
- Forslag til verneforskrifter for de fire områdene.

Vi vil først si noe om IF Frøy, deretter noen generelle merknader til høringsforslaget, og til slutt komme med noen konkrete innspill

Idrettsforeningen Frøy ble etablert i 1928, og har i dag 850 medlemmer. Vi har base i Oslo sørøst, og bruker blant annet Østmarka til trening og konkurranser. Klubben er blant Norges største og mest aktive sykkelklubber, og har grupper både i terrenget og på landeveien. Vi har sykkelryttere på alle nivåer fra små barn til turreyttere og utøvere på internasjonalt nivå. I terrenget organiserer vi flere hundre ryttere fra fem til 75 år. Vi har en av landes største sykkelgrupper for barn, og har også en aktiv kvinnegruppe i vekst. Vi er en av landets største arrangører av terrengritt. I 2013 vil vi stå som arrangør av fem ritt i terrenget. Det dreier seg om alt fra ritt for barn, for turreyttere og for aktive ryttere på internasjonalt nivå.

Generelle merknader til Fylkesmannens forslag

Fylkesmannens foreslår vern av fire friluftsområder etter § 11 i markaloven i Oslo. Her gis det tilgang til å verne særskilte friluftsområder som har særskilte kvaliteter for friluftslivet, herunder bestemmelser om skjøtsel og bruk. Frøy har ingen generelle innvendinger mot et vern av disse foreslåtte områdene, men vi er mot fylkesmannens forslag om å forby sykling på visse stier i disse områdene.

Det er imidlertid av betydning om det er snakk om et midlertidig vern, jf. § 11 i Markaloven, eller et mer varig vern av disse fire områdene. Et varig vern med begrensninger for sykling vil få store konsekvenser for alle som bruker sykkel i marka. IF Frøy etterspør også om hvor stor andel av det totale skogsarealet som foreslås vernet i disse fire områdene da det også vil kunne få betydning for hvor store konsekvenser verneforslagene kan få for bruk av sykkel i marka. I forarbeidene til markaloven (Ot.prp. nr. 23 (2008-2009)) anslår man et særskilt vern til å ligge i størrelsesorden på 1 prosent av det totale skogsarealet.

Sykling er en måte for mange å komme seg ut i marka og få de fine naturopplevelsene og drive friluftsliv. Dette gjelder særlig for barn som på sykkel kommer seg lenger ut enn de ellers ville ha gjort. Terrengsykling er en idrett som drives aktivt i marka. Vi vil i denne forbindelse fremheve at terrengsykling er en av ganske få idretter som bruker naturen som den er. Barn, unge og voksne terrengsyklister er markabrukere, og opplever på forskjellige måter verdien av å ha natur så tett inn på byen. Et levedyktig vern av marka vil avhenge av at den brukes, og den immaterielle verdien den representerer blir verdsatt, om man kan tillate seg en slik formulering.

Vi vil vise til § 1 og formålet med markaloven: «Formålet er å fremme og legge til rette for friluftsliv, naturopplevelse og idrett....»

Formålsparagrafen bygger på flerbruksprinsippet. Dette prinsippet innebærer for det første at det skal tas hensyn til at marka brukes som friluftslivs- og rekreasjonsområde og til å drive idrett av en rekke forskjellige grupper mennesker, og at det skal søkes å oppnå best mulige vilkår for sameksistens mellom disse gruppene (Ot.prp. nr. 23 (2008-2009)). Dette betyr slik vi ser det at marka er for alle, og alle grupper, også syklistene skal kunne bruke marka til rekreasjon og idrett.

I høringsrunden til markaloven, ble idrett som markahensyn i formålsparagrafen presisert til "idrett som naturlig kan innpasses i marka". Departementet viste til at dette i utgangspunktet vil si idrett som tradisjonelt har vært utøvd i marka, og som følge av krav til topografi og areal har en naturlig arena i marka. Idretter som krever idrettshaller eller andre anlegg som medfører større inngrep i naturen, omfattes etter departementets vurdering ikke av lovens formål. Motorsport vil heller ikke omfattes av lovens formål.

Det står ingenting om sykling i marka i lovens forarbeider, og slik idrett er definert her faller terrengsykling klart innenfor lovens formålsparagraf.

Med utgangspunkt i markalovens formål og intensjon om flerbruksprinsippet mener vi det er svært problematisk å legge restriksjoner på sykling i marka. Vi mener enhver form for restriksjon av sykling i marka strider mot markalovens intensjon.

Fylkesmannen mener det er utfordringer knyttet til sykling på stier i marka, spesielt i forbindelse med slitasje og tilrettelegging i de foreslåtte områdene. IF Frøy har ikke den samme opplevelsen. Vi ber om å få se Fylkesmannens eventuelle dokumentasjon på dette. IF Frøy vil være behjelpelig med å vise Fylkesmannen hvordan klubben bruker marka i dag, og de erfaringer vi har med miljøet vi ferdes i. Vår erfaring er at det i stor grad sykles på stier som tåler bruken godt (med stein/fjellgrunn, hardtråkket jordbunn med god drenering og lignende), og har sett liten endring på stiene i områdene vi benytter til trening og ritt gjennom flere år. Den endringen vi ser på stinettet kommer i hovedsak som et resultat av en generell økning i bruken av marka. Det gjelder gående, løpende, syklende, skigåere osv. Hensikten med Markaloven er å legge til rette for bruk av marka som friluftsområde, og stier er et naturlig resultat av slik bruk.

Fylkesmannens forslag om forbud mot sykling på blå løyper vil ikke ivareta de vernede områdene på best mulig måte. Fylkesmannen åpner opp for sykling på rødmerkede stier og i terrenget for øvrig. De blåmerkede stiene er blitt blåmerket fordi de gjennom bruk har vist seg å være bærekraftige. Etter en blåmerking vil dette forsterke seg, da bruken her vil være større enn på umerkede stier. Å utestenge syklistene fra de mest bærekraftige stiene med henvisning til rødmerkede løyper (som i stor grad er myr og våte områder) vil føre til en økt slitasje på terrenget. Terrengsyklistene er opptatt av å ivareta de blå stiene (og umerkede gode stier) som gode traseer å ferdes i, både for gående, løpende og syklende. Vi er ikke interessert i å bidra til en økt slitasje i myrterreng, vi ønsker ikke å foreta endringer på blåmerkede stier i form av bygging osv. Sist, men ikke minst, vi er opptatt av at de blåmerkede stiene skal danne grunnlaget for et mangfoldig friluftsliv for mange også i årene som kommer.

Markaloven skal ivareta hensynene til fremtidens friluftsliv, unike naturopplevelser, rekreasjon og aktivitet til alle de som sogner til Oslo-området. Samtidig må ikke loven fryse tilbudet i marka uten en naturlig utvikling av friluftsliv og idrett som hører hjemme der. Forslagene til Østmarkas venner og Fylkesmannen gjør akkurat det, det legger store restriksjoner på en idrett som naturlig hører hjemme i marka. IF Frøy mener det er svært urimelig at det foreslås restriksjoner på sykling i marka, og er naturligvis mot disse forslagene. Vi mener man heller i fellesskap må finne gode løsninger slik at syklistene kan få de samme naturopplevelsene som resten av markabrukerne, og at syklistene som eneste brukergruppe i marka ikke diskrimineres med hensyn til ferdsel.

For Grobekken verneområde vises det til at det er stor slitasje, at det kan være aktuelt med enkle tilretteleggingstiltak, og at dette gjelder også for skiløypetraseene. IF Frøy mener det er urimelig at man ikke tenker det samme med hensyn til tilrettelegging for sykling i marka.

Vi er klar over at Fylkesmannen mener områdene som er foreslått vernet kan ha restriksjoner som er strengere enn i marka generelt fordi dette vil være med å sikre naturopplevelsesverdiene. Formålet med vern etter § 11 er å sikre områder som på grunn av opplevelsesverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet hvor naturopplevelsen i seg selv er det sentrale. Fylkesmannen har derfor foreslått å legge begrensninger på sykling. Vi mener sykling i marka ikke ødelegger disse verdiene. For at flest mulig skal få disse naturopplevelsene, er sykkel en god måte å nå disse på. Vi kan ikke se at det er noe motsetningsforhold mellom formålet i § 11 og sykling i marka.

IF Frøy er mot ethvert forbud mot sykling i marka. Vi mener marka må holdes åpen for fri ferdsel for alle markabrukere, og stiller oss bak Skiforeningens holdning om vern via bruk.

Når det gjelder forslagene til verneforskrifter er det kun motoriserte kjøretøyer og bruk av sykkel det legges ferdselsrestriksjoner på. Å sidestille disse med hensyn til forbud, er ikke riktig. Sykling i marka må sidestilles med alle andre ikke-motoriserte måter å komme seg rundt i marka på, som ski, orientering, til beins osv., og bør derfor ikke forbys. Dessuten er ikke bruk av sykkel kun ferdsel, men også en idrett (terrengsykling) som faller inn under markalovens § 1.

Konkrete forslag og innspill fra Frøy

IF Frøy mener holdningsskapende arbeid er bedre enn restriksjoner for å sikre at terrengsykklister sykler på bærekraftige stier, og at man sprer en bruksholdning som ivaretar særlig sårbare områder, slik som at man ikke sykler i myrområder, ikke sykler på dager med særlig nedbør osv. Her bør det være et bredt samarbeid mellom forvaltningen og ulike sykkelorganisasjoner for best mulig gjennomslag. Det er grunn til å anta at mange vil følge oppfordringer fra disse, ikke minst når det er et gjennomtenkt godt budskap. Stivettreglene til organisasjonen NOTS legger gode retningslinjer til grunn for en slik kampanje. IF Frøy bidrar alt i dette holdningsskapende arbeidet, og vil forsterke dette fremover.

Vi er likevel klar over at det kan være behov for enkle tilretteleggingstiltak for å ivareta de enkelte områdene på best mulig måte knyttet til avvikling av større idrettsarrangement. Dette er ikke knyttet til områdene som her ønskes vernet, men Frøy har til dette følgende konkrete forslag og innspill:

- Løypetrasé legges i områder med særlig bærekraftig sti og med god drenering.
- Der trasévalg må krysse sårbare områder skal arrangør i samråd med kommunen/fylkeskommunen tilrettelegge ved klopping eller annen godkjent tilrettelegging.
- Arrangør plikter å etterse all løypetrasé og gjøre nødvendige endringer av trasé der man ser at det er tilløp til slitasje av mer varig karakter.
- Nødvendig endring kan være:
 - a) Omlegging av trasé til andre stier/grusveier
 - b) Tilrettelegging i nevnte trasé, ved klopping, bruk av stein eller lignende.

Det er viktig at den formelle prosessen rundt konkrete trasévalg og lignende er overkommelig. Det er viktig å få innvendinger på bordet, og dermed komme til praktiske løsninger innen rimelig tid. IF Frøy ønsker å bruke samarbeidsorganer som Friluftsrådet til å identifisere konkrete problemer og finne løsninger på dem, og har som uttalt mål å delta konstruktivt i alle dialoger.

Oppsummering

Som det kommer fram i denne høringsuttalelsen er IF Frøy sterkt imot enhver form for restriksjon når det gjelder sykling i marka. Vi går mot forslagene til verneforskriftene slik de står i høringsutkastet. Vi har redegjort for hvorfor vi mener det er lite hensiktsmessig å forby sykling på blå stier. Vi mener holdningsskapende arbeid og samarbeid med andre brukergrupper av marka er veien å gå slik at flest mulig skal få de naturopplevelsene § 11 i Markaloven har til hensikt å ivareta. Vi har tro på vern via bruk, og at man ikke kan utelukke en brukergruppe - syklistene - fra fri ferdsel i marka.